

Urbanisme dona via lliure a la instal·lació de plaques solars als runams

La comissió de Catalunya aprova definitivament la modificació del PDU de la minera que fa compatible els dipòsits amb els camps fotovoltaics

David Bricollé

Súria | 19-12-22 | 15:49 | [Actualitzat a les 17:23](#)

El Cogulló de Sallent des de dalt del cim ARXIU/MIREIA ARSO

Quatre anys després de l'aprovació del **Pla Director de la Mineria del Bages** (va ser a final del 2018) la Direcció General d'Urbanisme n'ha aprovat **definitivament la modificació** que hi introdueix dues variants notables sobre una de les peces clau d'aquesta activitat: els **runams salins**. La més significativa, que aquests dipòsits **puguin destinar-se** a partir d'ara a una funció que abans del canvi no tenien permesa, la de convertir-se en territori per **a la implantació d'energies renovables**. Essencialment, s'entén, camps fotovoltaics. L'altre gran canvi afecta directament i de manera exclusiva un dels runams, **el del Fusteret, a Súria, que podrà créixer en dimensió** (en alçada i en extensió) més enllà del que tenia autoritzat fins ara. Tant en un cas com en l'altre, aquesta aprovació definitiva del canvi del PDU no significa, per contra, una autorització definitiva. El que suposa és que els projectes que es plantegin en aquest sentit no toparan amb el marc

normatiu, però caldrà que superin tota una tramitació administrativa i que aquesta acabi amb un vistiplau.

Aquesta modificació valida els criteris de canvi que es van aprovar (llavors inicialment) el febrer passat, i que posteriorment (i després d'un llarg període d'al·legacions), a l'octubre va rebre també l'aprovació provisional, que ara s'ha vist definitivament refrendada en la Comissió d'Urbanisme de Catalunya que s'ha celebrat aquest dilluns.

Una idea que ara caldrà veure si és viable

El primer dels canvis té el seu origen en la proposta d'instal·lació d'un camp fotovoltaic al runam salí del Cogulló. El pas endavant que ha fet Urbanisme fa compatibles amb la implantació d'instal·lacions per a la producció d'energies renovables els usos de sòls que qualifica de «no urbanitzables degradats o ja transformats per aquesta activitat» minera, és a dir, els runams. La Generalitat considera que, en un context d'emergència climàtica i de transició energètica, s'ajusta la possibilitat d'implantar un parc solar en sòls ja transformats pels usos miners, abans de posar en joc altres peces de sòl destinades a usos rústics.

En definitiva, aquest canvi en el document del Pla Director de la Mineria el que fa és compatible la proposta que promou l'empresa minera de crear un gran parc fotovoltaic al vessant sud del runam del Cogulló de Sallent, projecte que l'abril del 2021 va topar amb l'informe desfavorable de la Ponència d'Energies Renovables de la mateixa Generalitat de Catalunya, que no el veia viable. Tal i com ha anat explicant aquest diari, el projecte plantejat, batejat amb el nom de Cogulló Solar Plant, proposa omplir de plaques fotovoltaïques tota la cara sud del dipòsit, aprofitant el seu pendent. És a dir, el vessant que mira cap a Santpedor i Manresa. Es tractaria d'una instal·lació distribuïda en 7 parcs o parcel·les al llarg d'aquesta cara sud, amb una superfície global de 12,5 hectàrees i una capacitat de producció contínua de 30 megawatts.

El que esgrimeix la Comissió d'Urbanisme és que, específicament en el cas dels dipòsits salins, només serà possible la instal·lació d'una infraestructura d'energies renovables, el que també inclouria la possibilitat de, per exemple, molins de vent, si això fos adequat, però sempre amb la condició que no comprometi ni retardi el pla de restauració vigent, assumint que el futur del dipòsit ha de ser la seva extinció. És a dir, ha de ser compatible el temps de vida útil d'aquestes instal·lacions amb la progressiva retirada, en paral·lel, del propi runam sobre el qual s'instal·li. De fet, en el PDU s'explicita textualment que "en cap cas es modificarà el pla de restauració de manera que aquesta es retardi per l'existència d'instal·lacions per a la generació d'energies renovables". El parc fotovoltaic que es vulgui impulsar haurà de seguir el procediment ordinari de tramitació d'aquest tipus d'infraestructures.

Es fa caure un obstacle

Amb aquest canvi aprovat definitivament, Urbanisme fa caure la barrera que, fa gairebé dos anys, hi va posar al projecte la Ponència d'Energies Renovables de la Generalitat de Catalunya. Aquest organisme citava els diferents nivells de planificació, però feia una referència molt específica al Pla d'Ordenació Urbanística Municipal (POUM) de Sallent, aprovat definitivament el 2010, i també a aquest PDU de la Mineria del Bages. En concret, d'aquest en subratllava que «l'article 45 de les normes urbanístiques d'aquest PDU que regula aquest dipòsit recull exactament el mateix redactat que estableix el POUM per aquest àmbit», i que, en conseqüència, pel que fa a la regulació

urbanística, «la proposta resulta incompatible amb les determinacions del Pla director de l'activitat minera del Bages i del POUM de Sallent».

Sobre els terrenys on s'implantaria aquest parc solar, deia: «D'acord amb el PDU de la mineria i el POUM de Sallent, aquest dipòsit es troba actualment en la fase 2 de reducció i restauració, on els usos i activitats admesos tenen com a finalitat la retirada del runam salí, a partir del 30 de juny de 2019 com a màxim». I conclouia que «la implantació d'un parc solar fotovoltaic no és, per tant, un ús admès dins la regulació prevista en el planejament urbanístic vigent, ni compatible amb els objectius que aquest fixa de reducció i restauració del dipòsit».

Més runam a Súria

Pel que fa a l'ampliació del dipòsit del Fusteret de Súria, l'únic que segueix actiu, l'aprovació d'Urbanisme treu l'escull perquè aquest pugui anar més enllà de la capacitat que tenia autoritzada fins ara tant en alçada com en superfície. Es tracta de la solució que el Govern ha acabat donant a ICL per resoldre la manca temporal d'un espai on seguir abocant, ja que el disponible en aquest dipòsit es preveu que s'esgoti el primer semestre de l'any que ve, motiva en part pel retard del nou col·lector de salmorres. La modificació donaria de coll fins al 2026.

Vista general del runam del Fusteret alçant-se per damunt de les instal·lacions d'ICL ARXIU/MIREIA ARSO

Al que ha accedit Urbanisme és al «recreixement» del Fusteret, és a dir, un augment del límit que tenia fins ara en alçada, i «l'extensió en continuïtat», el que vol dir una ampliació de la superfície actual, cap a la zona de Cererols (cap al sud).

Els dos espais es plantegen com a alternatives, però alhora es poden acabar utilitzant tots dos, segons les necessitats que acabi tenint l'empresa i la viabilitat tècnica de cadascuna d'elles. Es calcula que fa falta capacitat per dipositar uns aproximadament 10 milions de tones de sal, que és

el que s'estima que es generarà des de l'esgotament de l'espai actual fins a final del 2025, mitjan del 2026, quan hauria d'entrar en servei el nou col·lector, segons l'últim calendari.

El Pla també recull l'obligatorietat de la impermeabilització de la base i de l'àrea en contacte amb el Fusteret vell per qüestions ambientals, així com la garantia d'estabilitat dels dipòsits. A més de les condicions paisatgístiques, la modificació del PDU estableix que s'haurà de retirar el material dipositat un cop finalitzades aquestes necessitats extraordinàries.

Com a garantia, aquests àmbits, tant el recreixement del Fusteret com Cererols, no es podran ocupar si no hi ha una autorització prèvia de la Comissió territorial d'urbanisme de la Catalunya Central, acreditant les circumstàncies extraordinàries que ho justifiquin i amb els informes sectorials dels organismes competents en la matèria. Tot i que, ateses les circumstàncies que motiven la modificació del PDU, es considera que la primera autorització ja es troba acreditada, caldrà tramitar un projecte d'actuació específica que requerirà l'aprovació de la Comissió.

Així, els propers passos per a l'ampliació del dipòsit seran les corresponents tramitacions urbanístiques, ambientals i mineres del projecte concret, que ja s'han iniciat.

515 metres d'altitud

Amb la modificació que Urbanisme ha aprovat aquest, el runam del Fusteret de Súrria podria arribar a créixer fins a una cota de 515 metres sobre el nivell del mar. És exactament la que la mateixa comissió va aprovar l'abril del 2018 per al dipòsit del Cogulló (amb un seguit de mesures complementàries) per tal que a Iberpotash li fos concedida una pròrroga d'un any (fins al 30 de juny del 2019) per seguir abocant al runam sallentí.

Per tant, tots dos podrien acabar assolint una mateixa alçada. Actualment, el del Fusteret té una cota permesa de 475 metres i, per tant, se li permetria créixer el 8,4% més (40 metres). Cal tenir present que aquesta cota la podria arribar a assolir, no en tot el runam actual, sinó sobre un màxim de 15,9 hectàrees (un terç de la superfície total).

Vista aèria del dipòsit del Fusteret de Súrria ICC

Pel que fa a l'opció de créixer en amplitud per la banda de Cerarols, la modificació del Pla Director permetrà fer-ho fins a una superfície màxima afegida de 16,8 hectàrees. L'actual runam ocupa 46,45 hectàrees, amb la qual cosa el dipòsit del Fusteret podria arribar a tenir una dimensió final, si se'n necessités la totalitat, de 63,25 hectàrees. El runam del Cogulló de Sallent, on no s'aboca material des del juny del 2019, ocupa una superfície de 48 hectàrees.